

†Μητροπολίτου Νικοπόλεως ΜΕΛΕΤΙΟΥ

Εισήγηση στην ΙΕ΄ Πανορθόδοξη Συνδιάσκεψη

γιά Θέματα Αιρέσεων καί Παραθρησκείας

(Άλιάρτος, 21-23 Ὀκτωβρίου 2003)

Ἔχομε τήν εὐλογία νά ἀσχολούμαστε μέ τά ἔσω. Μά ὅποιος ἀσχολεῖται μέ τά ἔσω, τό διαπιστώνει, ὄλο καί πιά πολύ, ὅτι στό φρόνημά μας, στόν τρόπο πού σκεπτόμαστε καί ἐνεργοῦμε, ἐπιδροῦν πολλοί καί ἀπρόβλεπτοι παράγοντες, πού λανθανόντως διαμορφώνουν μέσα μας ἕνα ψυχισμό. Ὅμως ὁ ψυχισμός αὐτός δέν μένει γιά πάντα ἕνας ἄκακος ψυχισμός. Ἀλλά μετεξελίσσεται σέ πάθη, σέ ψύχωση, σέ φανατισμό, σέ τοποθετήσεις πολύ πικρές.

Ἡ ἀδυναμία μας αὐτή μᾶς λέει, ὅτι πρέπει νά στέκωμε ἄγρυπνοι ἐπί τῆς φυλακῆς μας· καί νά παρακολουθοῦμε τίς ὅποιες ἐπιδράσεις ἐπάνω στόν ψυχικό μας κόσμο. Ἀφοῦ μιά τέτοια ζημία εἶναι γιά ἄνθρωπο ἡ χειρότερη ζημία· ἀφοῦ εἶναι ζημία στόν ἔσω ἄνθρωπο· στόν «κρυπτόν τῆς καρδίας ἄνθρωπον ἐν τῷ ἀφθάρτῳ τοῦ πραέος καί ἡσυχίου πνεύματος, ὃ ἐστίν ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ πολυτελής» (Α΄ Πέτρ. 3,4).

Μία τέτοια μετεξέλιξη ἀπειλεῖ κατά προτεραιότητα ἐμᾶς. Ἐμεῖς, πιά πολύ ἀπό ὅ,τι ἄλλοι κληρικοί πού ἀσχολοῦνται σέ ἄλλες δραστηριότητες, κινδυνεύουμε, ἐνῶ θέλομε νά εἶμαστε δοῦλοι τοῦ Χριστοῦ, ὀλόψυχα σ' αὐτόν ἀφοσιωμένοι, νά διαπιστώνωμε ἐμεῖς οἱ ἴδιοι, καί νά συλλαμβάνωμε τόν ἑαυτό μας, ἐμεῖς οἱ ἴδιοι, νά ἔχει ὑποστῆ λανθάνοντως μιά τρομερή ἀλλοίωση.

Γιά φαντασθῆτε, πῶς αἰσθάνθηκαν οἱ ἅγιοι ἀπόστολοι, ὅταν ἄκουγαν τόν Ἰησοῦ νά τούς λέγει:

Τόν ἐχάσατε τόν δρόμο σας! Καί νά, ἡ ἀπόδειξη: οὐκ οἶδατε ποίου πνεύματος ἐστε ὑμεῖς (Λουκ. 9,55)! Καί τό ἀκόμη χειρότερο: Φύγετε ἀπό κοντά μου ἐργάτες τῆς ἀνομίας καί τῆς ἀδικίας. Δέν σᾶς ἀναγνωρίζω! Δικοί μου, ὅσο κι ἂν σεῖς ἀλλιῶς αἰσθάνεσθε, δέν εἴσθε..(Λουκ. 13,27)!

Κάτι τέτοιο ὅμως εἶναι ἡ χειρότερη ἀπειλή, ὄχι μόνο γιά τό πρόσωπό μας, ἀλλά καί γιά τό ἔργο μας, γιά τό ἔργο τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ, πού θέλομε μέχρι θανάτου νά ὑπηρετοῦμε.

Προκειμένου λοιπόν νά μή κινδυνεύσουμε νά πάθωμε κάτι τέτοιο, ἄς κάμωμε μιά ἀκόμη ὀριοθέτηση:

Ἄς προσπαθήσουμε νά ἰδοῦμε, ποιός εἶναι ὁ χῶρος, μέσα στόν ὁποῖο πρέπει νά

ἀναπτύσσουμε τούς ὀραματισμούς μας καί τούς προβληματισμούς μας.

Ὁ χῶρος αὐτός εἶναι:

- ἡ Ἐκκλησία μας, στό σύνολό της· καί
- ἡ ἐνορία μας, σάν δικός μας χῶρος· ἀλλά καί κάτι ἄλλο:
- καί τό πνεῦμα τοῦ Χριστοῦ· καί ἡ ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ· καί τό θέλημα τοῦ Χριστοῦ· γιά τήν σωτηρία ὄλων· καί τῶν ἀγαπῶντων· καί τῶν μισούντων ἡμᾶς.

Α΄

Η ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

1. Ἡ Ἐκκλησία εἶναι μία. Ἡ Ἐκκλησία εἶναι τό σῶμα τοῦ Χριστοῦ. Ὅπως τό σῶμα τοῦ Χριστοῦ εἶναι ἓνα, μόνο ἓνα, ἔτσι καί ἡ Ἐκκλησία εἶναι ΜΙΑ, μόνο ΜΙΑ.

Αὐτός εἶναι ὁ λόγος τῆς ὑπάρξεως τῆς Ἐπιτροπῆς Αἱρέσεων. Ὑπάρχομε, ἐπειδή ὁ χῶρος τοῦ κόσμου, ἐγένεσε ἀπό ὀμάδες «χριστιανῶν», ἀπό αἱρέσεις, πού ἡ κάθε μία διεκδικεῖ γιά τόν ἑαυτό της τήν κληρονομία τοῦ Χριστοῦ: ὅτι ἔχει τήν ἀλήθεια· καί ὅτι εἶναι ἡ μία Ἐκκλησία. Ὅμως, Ἐκκλησία δέν γίνεται κανείς, ἐπειδή ὁ ἴδιος τό θέλει. Ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ εἶναι ΜΙΑ. Ἐκείνη πού ὁ ἴδιος ἵδρυσε.

Αἵρεση εἶναι ὀμάδα ἀνθρώπων πού κόλλησαν σέ μιά γνώμη, ἀντίθετη στήν παράδοση τῶν ἀποστόλων καί ἔφυγαν ἀπό τήν μία Ἐκκλησία. Καί, ὅσο καί ἂν ἐπιμένουν, ὅτι εἶναι Ἐκκλησία, δέν εἶναι Ἐκκλησία. Καί ὅσοι τούς ἀκολουθοῦν, κινδυνεύουν νά χάσουν γιά πάντα τήν αἰώνια σωτηρία τους.

2. Προτύπωση τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ, ἦταν καί εἶναι ἡ κιβωτός τοῦ Νῶε. Καί ἡ κιβωτός τοῦ Νῶε ἦταν μία. Καί ὅσοι ἐσώθηκαν, ὀκτώ ψυχές, ἐσώθηκαν δι' αὐτῆς, ἐπειδή εὐρέθηκαν μέσα σ' αὐτήν. Τούς ἄλλους, ἦλθε ὁ κατακλυσμός καί ἀπώλεσεν ἅπαντας. Ὅσοι ἀπείθησαν, ὅσοι δέν δέχθηκαν τό μήνυμα τοῦ Νῶε, καί δέν εἰσῆλθαν μαζί του στήν κιβωτό - ἀνεξάρτητα ἀπό τό τί ὁ καθένας φρονοῦσε, ἀνεξάρτητα ἀπό τίς ἐσωτερικές τους τοποθετήσεις, πού ἦταν φυσικό ὅτι θά ἐποίκιλαν, ἀπωλέσθηκαν ἅπαντες. Ἡ κιβωτός τῆς σωτηρίας εἶναι ΜΙΑ. Ἡ Ἐκκλησία, ἡ κιβωτός τῆς σωτηρίας, εἶναι μία.

Αὐτό εἶναι μία διδασκαλία, πού διαποτίζει ὅλη τήν παράδοση τῶν δύο χιλιᾶδων χρόνων.

3. Παίρνομε ἐπιλεκτικά τά λόγια τοῦ ἁγίου Κυρίλλου Ἀλεξανδρείας. Λέγει:

«Ἀνασώζει τοιγαροῦν ἡμᾶς ἐν πίστει ὁ Χριστός.

Καί, οἷαπερ εἰς κιβωτόν, εἰσοκοίζεται τήν Ἐκκλησίαν· ἐν ἧ̅ γεγονότες, ὑπερνηχόμεθα μέν τοῦ θανάτου τό δεῖμα· διαδιδράσκομεν δέ τό συγκατακριθῆναι τῷ κόσμῳ·

συνέσται γάρ ἡμῖν (= εἰς τήν κιβωτόν) ὁ δίκαιος Νῶε,

τουτέστιν ὁ ΧΡΙΣΤΟΣ» (P.G. 69, σ. 68 Β΄).

Τά λόγια αὐτά λένε:

Σώζει ὁ Χριστός· (ὄχι ἡ ἐκκλησία· ὄχι ὁ θεσμός· ὄχι ὁ παπᾶς· ὄχι ὁ ὑπηρέτης· ὄχι ὁ οἰκονόμος). Ὁ Χριστός σώζει.

Σώζει ἡμᾶς ἐν πίστει· δηλ. ὅταν ἐμεῖς Τόν ἀκοῦμε· ὅταν στήν ἐκκλησία μπαίνωμε καί ζοῦμε ὄχι ἀπλᾶ θεσμικά· ἀλλά κατὰ ὑπακοή στόν λόγο Του. Ἀντίτυπο τῆς εἰσόδου τοῦ Νῶε καί τῶν παιδιῶν του στήν κιβωτό εἶναι [μᾶς λέγει ὁ ἅπ. Πέτρος (Α΄ Πέτρ. 3,20)] τό βάπτισμα, «ὅ ἀντίτυπον νῦν καί ἡμᾶς σώζει βάπτισμα».

Νῶε εἶναι ὁ Χριστός· ὁ Χριστός εἶναι ἕνας Νῶε ἀληθέστερος τοῦ Νῶε· χιλιάδες φορές περισσότερο ἄξιος ἐμπιστοσύνης· καί ἀληθέστερος σωτήρας, ἀπό χιλιάδες φορές χειρότερο ὄλεθρο. Θέλει νά μᾶς σώσει· καί μπορεῖ καί μᾶς σώζει.

Κιβωτός τοῦ Νῶε εἶναι ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ. Μία ἡ κιβωτός· μία ἡ Ἐκκλησία.

Ὑπερνήχεται τῶν ὑδάτων τοῦ κατακλυσμοῦ ἡ κιβωτός· ὑπερνήχεται τοῦ κόσμου ἡ Ἐκκλησία.

Εὐρισκόμενοι μέσα στήν Ἐκκλησία ὑπερνηχόμεθα τό δεῖμα τοῦ θανάτου, καί διαδιδράσκομεν τό συγκατακριθῆναι τῷ κόσμῳ· τό νά μᾶς παρασύρει καί νά μᾶς καταπιεῖ ὁ κόσμος.

Σύνεστι (= μαζί μας εἶναι) ὁ Χριστός. Ὅπως τότε στήν κιβωτό - ἐγγύηση ἦταν ὁ Νῶε, ἔτσι καί τώρα ἐδῶ ἐγγύηση εἶναι ὁ Χριστός· καί ὁ Χριστός εἶναι ὁ νέος Νῶς· εἶναι «ὁ ἀληθέστερος Νῶε» (ὅπως λέγει ὁ ἅγιος Κύριλλος. P.G. 369, 65Β΄). Δηλ. ὁ Νῶε, ὁ σωτήρας ἀπό τόν κατακλυσμό, στήν ἀληθινή του μορφή.

4. Καί ἐπεξηγεῖ ὁ ἅγιος Κύριλλος:

«Καί δὴ καί ὡς ἐν τῷ τύπῳ, τῆς ἐν ἀρχαῖς ἐκείνης καί διαβοήτου κιβωτοῦ, μονονουχί καί ἐπήξατο τήν Ἐκκλησίαν, εἰς ἣν οἱ εἰσπεπηδηκότες, τόν

ἀπαρτημένον ἢ ἀπηωρημένον τῷ κόσμῳ διαδιδράσκουσιν ὄλεθρον». (Ρ.Γ.τ.69, 65B´)

Αὐτά σημαίνουν:

Ἡ κιβωτός τοῦ Νῶε ἔμεινε «διαβόητος»· δηλαδή ὅλοι ξέρουν κάτι γι' αὐτήν· καί ὅλοι ξέρουν, ὅτι ἦταν τό μόνο μέσον σωτηρίας γιά τόν τότε κόσμο· ὅσοι τό κατάλαβαν, σώθηκαν· ὅσοι τήν καταφρόνησαν, ὅσοι καταφρόνησαν τό μήνυμα τοῦ Θεοῦ μέσω τοῦ Νῶε, ἐχάθηκαν.

Τύπος ἦταν ἡ κιβωτός. Τύπος τῆς Ἐκκλησίας. Εἰκόνα, προχάραγμα. Ἡ ἀποστολή τῆς κιβωτοῦ τελείωσε. Εἶχε σημασία μόνο χρονική. Τότε. Ἐν ἀρχαῖς. - Ὅταν ἦλθε τό πλήρωμα, ὁ Θεός, ὁ ἴδιος Θεός - Σωτήρας, ἔφτιαξε τήν ΝΕΑ ΚΙΒΩΤΟ ΤΗΣ ΣΩΤΗΡΙΑΣ, τήν Ἐκκλησία Του, ἀλλά ὄχι μέ σανίδες καί ἄσφαλο· «μονονουχί ἐπήξατο». Ἐκεῖνη φτιαγμένη ἀπό ὑλικά τῆς γῆς καί μέ ὑλικά τῆς γῆς φθαρτά, ἐφθάρη καί ἔπαυσε νά ὑπάρχει. Ἡ Ἐκκλησία εἶναι ΑΦΘΑΡΤΗ καί ΑΙΩΝΙΑ - ΠΑΝΤΟΤΙΝΗ.

5. Ποία εἶναι ἡ θέση τῆς Ἐκκλησίας σήμερα στόν κόσμο; Ἡ Ἐκκλησία εἶναι ἡ κιβωτός τῆς σωτηρίας. Ἡ Ἐκκλησία ΔΕΝ κινδυνεύει. Πύλαι ἄδου οὐ κατισχύουσιν αὐτῆς. Ὅμως. Μιά τρομερή ἀπειλή ἐπικρέμαται ἐπάνω ἀπό τούς λειτουργούς της καί τό ἔργο τους. Ἄν ἐργαζόμενοι μέσα στήν Ἐκκλησία, δέν ἐνεργοῦν μέ τό πνεῦμα τοῦ Χριστοῦ· μέ τήν ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ.

Λέγει ὁ ἅγιος Κύριλλος:

Τότε, ἐπί Νῶε, ἀπειλοῦσε τόν κόσμο γενική σωματική ἀπώλεια διά πνιγμοῦ· καί ἦρθε ὁ κατακλυσμός καί ἀπώλεσε πάντας· ἀνεξάρτητα, ἄν τό εἶχαν πιστεύσει ὅτι θά ἔλθει καί τόν περίμεναν, ἢ ὄχι. Σώθηκαν μόνο ἐκεῖνοι πού εἰσῆλθαν στήν κιβωτό.

Τότε, πού ἡ κιβωτός φτιαχνόταν, ὁ κατακλυσμός δέν εἶχε ἀκόμη ἔλθει· καί ὁ Νῶε ἐπί 120 ἔτη ἐκήρυττε τήν μετάνοια, τήν σωτηρία.

Σήμερα, ὁ κατακλυσμός μαίνεται· μαίνεται ὅσο ποτέ. «Ἐρράγησαν πᾶσαι αἱ πηγαί τῆς ἀβύσσου καί οἱ καταρράκται τοῦ οὐρανοῦ ἠνεώχθησαν» ὅλοι (Γεν. 7,11). Μία φοβερή θύελλα ἀπό αἰρέσεις καί παραθρησκευτικές ομάδες ἔχει ξεσπάσει. Καί ἀσφαλῶς ὄλο καί θά χειροτερεύει. Αὐτό λέει ὁ ἀπολογισμός - περιγραφή τῆς πραγματικότητας. Ὁ κίνδυνος εἶναι μέγας. Ὁ ὄλεθρος, πού ἔρχεται, γενικός. Καί ἀπειλεῖ νά σαρώσει ἀκόμη καί τήν Κιβωτό! Εἶναι ἀπηωρημένος, ἐπίκειται, ἐπικρέμαται, ἐπάνω ἀπό ὅλους· ἀκόμη καί ἐπάνω ἀπό τά ὄργανα τῆς διακονίας τοῦ μυστηρίου τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ!

* * *

Βέβαια, ἡ Κιβωτός ὑπερνήχεται, ἐπιπλέει καί θά ἐπιπλέει. Πύλαι ἄδου αὐτῆς οὐ κατισχύσουσι ποτέ.

Τό ἐρώτημα εἶναι ἄλλο:

Ἐμεῖς, τί κάνομε;

Β´

Η ΕΝΟΡΙΑ-ΚΥΤΤΑΡΟ ΖΩΗΣ

1. Μέ τά λόγια «ἐμεῖς τί κάνομε», κάνομε μία μετάβαση. Μεταβαίνομε ἀπό τήν ΜΙΑ ΚΑΘΟΛΙΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ, ἀπό τήν ΑΣΠΙΛΗ ΝΥΜΦΗ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ, ἀπό τήν ΚΙΒΩΤΟ τοῦ Νῶε, στήν ἀνάγκη παροχῆς κάποιας βοήθειας στό ταλαίπωρο πλάσμα τοῦ Θεοῦ, πού ἐκτείνει χεῖρας καί ὄμματα καί καθικετεύει· ἤ καί δέν καθικετεύει! Τί σημασία ἔχει; Ἐκεῖνο μπορεῖ νά ἔχει τόσο διαλυθῆ, πού νά μή μπορεῖ, οὔτε νά καθικετεύσει! Ἐγώ τί κάνω; Ὁ Χριστός ἦλθε σέ ἐμᾶς, «ἔτι ὄντων ἡμῶν ἀσθενῶν (= σκέτη πανούκλα)· καί κατά καιρόν ὑπέρ ἀσεβῶν ἀπέθανε» (Ρωμ. 5,6).

Ποῖος θά φροντίσει γιά τόν ἄνθρωπο αὐτό; Ὅχι ἡ καθολική Ἐκκλησία· ἀλλά ἕνα συγκεκριμένο πρόσωπο, πού ἐνεργεῖ σέ ἕνα συγκεκριμένο χῶρο· σέ μία ἐνορία.

2. Τί εἶναι ἡ ἐνορία. Χῶρος ἐκκλησιαστικῆς εὐθύνης καί δράσης· μέ ὅρια καθορισμένα, πού ὑποδηλώνουν εὐθύνη καί περιορισμό.

Ἐνορία σημαίνει. «Μέχρι τούτου ἐλεύσει· οὐχ ὑπερβήσει· ἀλλ' ἐν σεαυτῷ συντριβήσονται σου τά κύματα» (Ἰώβ 38,11)· τοῦ ζήλου καί τοῦ ἐνθουσιασμοῦ. Μέχρι ἐκεῖ πᾶς ἐν Χριστῷ. Πάρα-πέρα πᾶς μόνον ἐν σεαυτῷ· μέ ἀνθρώπινο ψυχισμό.

Ἐνορία σημαίνει μέρος τοῦ ὅλου. Ἕνα κύτταρο τῆς Καθολικῆς Ἐκκλησίας. Ἕνα μέρος, μέσα στό ὁποῖο ζεῖ τό ὅλον. Ἕνα μέρος πού ἐκφράζει, πού πρέπει νά ἐκφράζει, τό ὅλον· πού πρέπει, σέ ὅλα ὅσα κάνει, νά ἐκφράζει τήν καθολική ἐκκλησία.

Ἐνορία σημαίνει: τοπική μονάδα τῆς μιᾶς Ἐκκλησίας.

Αὐτονόμηση δέν χωράει. Οὔτε τῆς ἐνορίας· οὔτε τοῦ ἀτόμου. Ἀπόψεις καί ἀντιλήψεις ἰδιάζουσες δέν χωρᾶνε. Π.χ. ρατσισμός στήν Ἐκκλησία δέν ἔχει θέση. Ἡ Ἐκκλησία εἶναι γιά ὅλον τόν κόσμο. Καί ἡ κάθε ἐνορία, ἔστω καί ἂν εὐρίσκεται σέ ἀπάτητα βουνά, εἶναι γιά ὅλον τό κόσμο.

Ὁ Χριστός θέλει τήν Ἐνορία οἶκο Του· σπίτι Του. Καί τόν ἱερέα, οἰκονόμο

Του, «ὄν κατέστησε ἐπὶ πάσης τῆς θεραπείας αὐτοῦ, διδόναι τό σιτομέτριον ἐν καιρῷ» (Λουκ. 12,42).

3. Πῶς θά προσφέρωμε τό σιτομέτριο στά παιδιά τοῦ Θεοῦ, πού παλεύουν στά κύματα τοῦ κατακλυσμοῦ, τῆς ἄρνησης, τῆς ἀθείας, τῆς αἵρεσης;

Τί κάνεις σύ γι' αὐτά, πάτερ, νέε Νῶε;

Τούς πετᾶς σχοινί; τούς ρίχνεις σωσίβιο; τούς κατεβάζεις βαρκούλα; Πῶς, μέ τί τρόπο, τούς προσεγγίζεις;

Ὁ Χριστός πλησίασε μία πόρνη, καί «ταῖς γλυκείαις προσήσεσί» Του, μέ τά γλυκά - ξυμνα λόγια Του, τήν ἔκαμε νά ἀφήσει τήν τολμηρά ἀθεϊστική - βρώμικη τοποθέτηση της καί νά γίνει θεοφόρος!

Σύ, τί κάνεις; Προσπαθεῖς νά γίνεις Νῶε, νέος Νῶε; Ἀγωνίζεσαι, νά τόν βοηθήσεις τόν ταλαίπωρο, πού κινδυνεύει νά τόν καταπιεῖ ἡ ἄβυσσος, νά εἰσπληθήσει στήν Κιβωτό, νά σωθῆ;

Πῶς λειτουργεῖς; Σάν ὑπηρετῆς Χριστοῦ, γιά τήν σωτηρία τοῦ κόσμου, ἢ σάν διεκπεραιωτῆς ὑπηρεσίας θεσμικοῦ ὄργανου;

4. Ἄς πάρωμε δύο εἰκόνες ἀπό τήν ζωή τῶν ἐνοριῶν μας:

α. Ἐβαπτίσθη ἓνα νήπιο. Καί ἀπό τότε δέν ξαναμπῆκε σέ Ἐκκλησία. Καμμία σχέση. Καμμία ἐπαφή. Χωρίς πίστη σέ Χριστό καί βάπτισμα τό ἐπῆγαν οἱ γονεῖς του στήν Ἐκκλησία τό νήπιο. Χωρίς πίστη καί ὁ ἀνάδοχος. Χωρίς πίστη καί τό νήπιο. Καί χωρίς καμμία προσδοκία καί ἐλπίδα γι' αὐτό καί ὁ παπᾶς!..

Τυπικά βαπτισμένο. Μέλος τῆς Ἐκκλησίας. Χ.Ο. Θεσμικά μέλος! Στήν οὐσία; Ἔξω! Πόσο ἔξω; Σέ ἀπόλυτο βαθμό! Ὁλοκληρωτικά! Τί σχιζοφρένεια!

β. Ἐνας ἔζησε καί ἔδρασε σάν Χριστιανός Ὁρθόδοξος. Καί μέ ἀντιαιρετική δράση. Ἀλλά νά, μετά, μιά γοητεία τοῦ κόσμου ἄρκεσε· καί «ἐγκατέλειψε τόν Χριστό, ἀγαπήσας τόν νῦν αἰῶνα» (Β΄ Τιμ. 4,10).

Ἐνας ἄλλος φαντάσθηκε, ὅτι ἄλλοῦ εἶναι ἡ ἀλήθεια. Καί ἔγινε αἵρετικός, ἀλλόθρησκος.

Θεσμικά μέσα στήν Ἐκκλησία ἀκόμη! Οὐσιαστικά ἔκαμε μακροβούτι στά τάχα δροσερά νερά τοῦ κατακλυσμοῦ. Ἦταν μέσα. Καί εὐρέθη ἔξω! Τόσο ἔξω, ὥστε νά βλέπει τά ἔσω τῆς Ἐκκλησίας σάν ἀπώλεια καί ζημία!

Τί διαστροφή! Τί τραγωδία!

Καί ἔρχεται-τυχαῖα-μιά στιγμή ἐπικοινωνίας μέ τόν πατέρα - ἱερέα

Ἀρχίζει ἡ συζήτηση:

-Προδότη, ἀποστάτη!

-Γιατί, πάτερ; Πότε μέ ἀναζήτησες; Πότε ἐνδιαφέρθηκες γιά μένα; Πότε σέ εἶδα; Τί εἶδα σέ σένα;

Ἐπάρχει χειρότερο παράπονο ἀπό τήν διαμαρτυρία γιά ἔλλειψη ἀγάπης· γιά τήν ἔλλειψη ἐνδιαφέροντος γιά τήν σωτηρία του;

Τί θά τοῦ εἰποῦμε; Ἄκου ἐδῶ! Ἐμεῖς ἐκάμαμε ὀριοθέτηση. Ἐκάναμε καί συνέδριο. Ἐβγάλαμε καί πορίσματα. Ἐκάμαμε καί ἀνακοινωθέν. Εἶπα καί ἐλάλησα!

Δηλαδή; Ἐλθών καί ἰδών, ἐδικαιολόγησε τόν ἑαυτό του, καί ἀντιπαρῆλθε.

Τί μεγάλο λάθος! Λάθος-ἀπελπισία!...

Τό σωστό εἶναι, σέ ἀνάμνηση ἐκκλησιαστικῆς σύναξης, ὁ ἄνθρωπος νά αἰσθάνεται τήν ἀνάγκη νά ψάλλει τό:

Ὡς ἀγαπητά τά σκηνώματά σου, Κύριε τῶν δυνάμεων· ἐπιποθεῖ καί ἐκλείπει ἡ ψυχή μου εἰς τάς αὐλάς τοῦ Κυρίου· καί γάρ στρουθίον εὗρεν ἑαυτῷ οἰκίαν καί τρυγῶν νοσσιάν ἑαυτῆ, οὗ θήσει τά νοσσία ἑαυτῆς, τά θυσιαστήριά σου, Κύριε (Ψαλ. 83, 1-4).

5. Ὁ κληρικός - ἱερέας στέκει στόν τόπο τοῦ Χριστοῦ. Εἶσαι κατά μετοχή πατέρας. Καί τό θέλεις, νά σέ προσφωνοῦν πατέρα. Τούς βοηθεῖς καί νά σέ αἰσθάνονται «πατέρα; Διαφορετικά τί μένει; Λόγια χωρίς οὐσία! Καί ἡ ἐπικοινωνία μεταβάλλεται σέ «savoirnínge»! Ἀλλοίμονο, ἄν λείπει ἡ ἀγάπη!

Ἡ σχέση τοῦ Θεοῦ μέ τόν κόσμο Του εἶναι σχέση καί κοινωνία ἀγάπης. Ὁ Θεός εἶναι ἀγάπη καί μᾶς καλεῖ σέ μία κοινωνία ἀγάπης. Ἡ σχέση τοῦ Θεοῦ μέ τόν κόσμο, μέ τό κάθε ἐπί μέρους ἄτομο - πρόσωπο, εἶναι σχέση ἀγαπητική. Αὐτήν τήν σχέση ἔχει ἐντολή καί ἀποστολή, νά ὑπηρετεῖ ἡ Ἐκκλησία. Ὅ,τι ὁ Χριστός, αὐτό καί ἡ Ἐκκλησία. Ὅπου ὁ Χριστός, ἐκεῖ καί ἡ Ἐκκλησία. Καί «ὡσπερ ἡ Ἐκκλησία ὑποτάσσεται τῷ Χριστῷ» σέ ὅλα (Ἐφεσ. 5,24), ἔτσι, ἐξ ἴσου ὁλόψυχα, «ὅλη ψυχῆ καί διανοία καί καρδιά καί χεῖλεσι» πρέπει νά Τόν ἀκολουθοῦν καί οἱ διάκονοί Του, ὑπηρέτες τοῦ θελήματός Του, ἀγωνιστές τῆς Βασιλείας Του. Διαφορετικά κάτι χαλάει.

Καί συμπληρώνουν οἱ Ἅγιοι Ἀπόστολοι στίς Διαταγές τους: «Ὁ ἐπίσκοπος ὡς τέκνα τούς λαϊκούς ἀγαπάτω· θάλπων καί στέργων τῆ σπουδῆ τῆς ἀγάπης·

ἐναγκαλιζόμενος· νουθετῶν· ἐπιπλήσων· ἀλλά μὴ πλήσων» (βιβλίο Β΄ κεφ. 20).

Ὅταν ὁ περίφημος Ρῶσσοσ ἀστροναύτης Γιούρι Γκαγκάριν γύρισε ἀπὸ τὸ ταξεῖδι του στό διάστημα, τὸν κύκλωσαν δημοσιογράφοι· καί ἔγινε ὁ διάλογος:

-Πετώντας στὰ οὐράνια, Γιούρι, μήπως συνάντησες πουθενά τὸν Θεό;

-Ναί. Τὸν συνάντησα!

-Τὸν γνώρισες; Ἦταν πράγματι ὁ Θεός;

-Ναί. Ναί! ..

-Σοῦ μίλησε;

-Καί βέβαια μοῦ μίλησε!

-Καί τί σοῦ εἶπε;

-Μοῦ εἶπε. Πρόσεχε, παιδί μου Γιούρι. Μὴ δίνεις σημασία σ' αὐτά πού σοῦ λένε. Δέν ὑπάρχει Θεός!

Τό σκεφτήκατε ποτέ, μήπως μετὰ ἀπὸ μιὰ ὁμορφη συζήτηση μαζί σας, μέ παπᾶ, τὸ συμπέρασμα τοῦ συνομιλητῆ μπορεῖ νά εἶναι, ὅτι δέν χρειάζεται πιά νά δίνει κανεὶς πίστη στό Χριστό καί στήν αἰώνια ζωή;

* * *

Σύστημα καί ἄτομα, δέν πρέπει νά ξεχνοῦμε ποτέ τὰ λόγια τοῦ Κυρίου: «Ἐν τούτῳ γίνονται πάντες, ὅτι ἐμοὶ μαθηταὶ ἐστέ· ἐάν ἀγάπην ἔχητε ἐν ἀλλήλοις» (Ἰω. 17,20). Καί «ἐάν τις εἶπῃ ὅτι ἀγαπῶ τὸν Θεόν· καί τὸν ἀδελφόν του μισεῖ, ψεύστης ἐστίν» (Α΄ Ἰω. 4,20).

Ὁ Θεός εἶναι ἀγάπη. Ἐμεῖς ΔΕΝ εἶμαστε ἀγάπη. Φιλοτιμούμεθα νά κάνωμε κάθε στιγμή προαίρεση καί προθυμία μας, νά ἀκολουθοῦμε τὸν Θεό στήν ἀγάπη, καί νά ἔχωμε ἀγάπη. Ὅποιος αὐτό δέν τό κάνει, δέν μπορεῖ νά εἶναι τοῦ Θεοῦ.

Τό ἀντίθετο τῆς ἀγάπης δέν εἶναι τὸ μῖσος, ἀλλά ἡ ἀδιαφορία. Κατὰ συνέπεια, ὅποιος ἀδιαφορεῖ γιὰ τούς ἄλλους, δέν μπορεῖ νά εἶναι δοῦλος τοῦ Χριστοῦ.

Χωρὶς ἀγάπη καί ἐνδιαφέρον γιὰ τὴν σωτηρία τοῦ ἐπί μέρους ἀτόμου, ὁ ἱερέας καί ἡ ἐνορία, τί εἶναι;

-Τί εἶναι; Θεσμός;

-Ναί! Θεσμός.

-Τί θεσμός;

-Άπωθητικός θεσμός!

Γ΄

Ο ΠΡΩΤΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΜΑΣ

1. Στόχος μας πρέπει να είναι τό έργο του Θεού. Όπως τό ζητάει, όπως τό θέλει ο Θεός.

Έλεγε ο άείμνηστος άρχιμ. π. Ίωήλ Γιαννακόπουλος:

Έντύπωση και κατάπληξη - τά όπλα του διαβόλου. Ταπείνωση και άφάνεια-τά όπλα του Θεού.

Δέν πρέπει να εργαζόμαστε για έντύπωση· ή για έντυπώσεις. Πρέπει, μέ ταπείνωση και μέ άφάνεια, να υπηρετούμε τό έργο του Θεού, σαν συνεργοί Θεού, για τήν σωτηρία του κόσμου.

Τό έργο του Θεού, τό υπηρετούμε μέσα στα πλαίσια του θελήματος του Θεού.

Για μεγαλύτερη ώφέλεια, άς παρακολουθήσωμε τούς πνευματικούς προβληματισμούς γύρω από τό έργο αυτό μέ οδηγό τόν άγιο Διονύσιο τόν Άρεοπαγίτη. Γράφει:

2. Ο Χριστός είναι γεμάτος καλωσύνη. Δέν γκρινιάζει. Δέν μάς βάζει τίς φωνές (= ούκ έρίσει· ούδέ κραυγάσει). Είναι πραύς. Είναι σπλαγχνικός. Και μάς τά συγχωρεϊ όλα. Και μάς συγχωρεϊ, για όλα. Έτσι, άδελφέ μου, έχοντας αυτά στον νούν μου, όσο και να τό ήθελα για χάρη σου, δέν μπορώ να τήν αποδεχθώ τήν άγωνιστικότητά σου, τόν ζήλο σου, ότι είναι καρπός ζήλου κατά Θεό. Όσο θέλεις επίμενε, ότι πρότυπά σου έχεις τόν Φινεές και τόν Ήλία. Μή χαλάς τήν ζαχαρένια σου, να μου τό επαναλαμβάνεις! Δέν γεμίζει τό αυτί μου! Πνευματική ζάλη είναι ο ζήλος σου! Τί άλλο μπορεί να είναι, αφού έρχεται σε αντίθεση μέ τό θέλημα του Χριστού; Κακός ζήλος είναι! Ζήλος άζήλωτος είναι!

Ο Χριστός μάς λέει ότι τούς αντιδιατιθεμένους τή διδασκαλία του Θεού, εκείνους που στέκουν κριτικά, άρνητικά και έμπαιχτικά άπέναντι στον λόγο του Θεού, τό χρέος μας είναι, έμεις να τούς διδάσκωμε μέ ήρεμία και μέ πραότητα (Β΄ Θεσσ. 2,25). Καθήκον μας είναι, εκείνους που εύρίσκονται σε άγνοια, στο σκοτάδι, να τούς διδάσκωμε· όχι να τούς επιβάλλωμε ποινές!..

Τυφλοί είναι. Τούς τυφλούς δέν τούς μαλλώνουν, γιατί είναι τυφλοί. Τούς παίρνουν από τό χέρι· μέ αγάπη και μέ στοργή!

Αυτά λέγει ὁ Χριστός. Καί σύ; Σύ, ἄνθρωπο πού ἐπῆρε τήν ἀπόφαση, νά κάνει βήματα πρὸς τό φῶς, νά ἔλθει στό φῶς, - τοῦ συμπεριφέρεσαι μέ καταφρόνηση, τοῦ δίνεις ράπισμα κατά κόρρης, τόν σπρώχνεις ἔξω; Βρέ οὔστ, πού θά γίνεις σύ ποτέ χριστιανός! Ἐκεῖνος ἔρχεται μέ σεβασμό και μέ εὐλάβεια, και σύ τοῦ κοπανᾷς κλωτσιές; Ὁ Χριστός, γεμᾶτος καλωσύνη, ἀγαθός ὢν, τόν ἀναζητεῖ στά ὄρη· και, ἐνῶ ἐκεῖνος Τοῦ λέει, ὅτι δέν τόν θέλει (= δέν τόν θέλει Κύριό του), ὁ Χριστός δέν παύει νά τόν ἀναζητεῖ, και μόλις τόν εὔρει, ἀμέσως τόν σφίγγει στήν ἀγκαλιά Του και τόν παίρνει στόν ὦμο Του, και σύ τοῦ φράζεις τόν δρόμο και τοῦ κλείνεις τήν πόρτα;

3. Καί τώρα ἐρχόμαστε στό συγκεκριμένο παράδειγμα:

Ὁ Κάρπος, μαθητής τοῦ Ἀπ. Παύλου, εἶχε φθάσει σέ ἀσυνήθιστο ὕψος πνευματικῆς καθαρότητος νοῦ· εἶχε φθάσει στό στάδιο τῆς θεοπτίας· στό ὑπέρτατο στάδιο πνευματικῆς ἀνάβασης· τόσο πού, κάθε φορά πού ἔκανε τήν λειτουργία, πρὶν τήν ἀναφορά, πρὶν φθάσει στόν καθαγιασμό, ὁ Θεός τόν ἀξίωνε και εἶχε «εὐμενεῖς ὀράσεις». Τόσο ἅγιος ἦταν ὁ Κάρπος.

Ὅμως· συνέβη στήν ζωή του κάτι τό παράξενο. Εἶχε κατηχήσει και βαπτίσει ἕνα νεαρό παιδί· και αὐτό τό παιδί, ἕνας ἄνθρωπος μέ λόγια και συνθήματα ὑπουλα τό ἔκαμε και ξαναγύρισε στήν εἰδωλολατρεία (= «πρὸς τό ἄθεον»). Καί ὁ ἅγιος Κάρπος τόν ἄνθρωπο αὐτόν, τόν ἐμίσησε! Τόν ἐμίσησε. Καί, ἀντί νά εὔχεται και νά προσεύχεται και γιά τούς δύο ἀγαθοπρεπῶς, ἀντί νά τό κάμει ἀγώνισμά του σέ ὅλη του τήν ζωή, νά τούς νουθετεῖ, - τούς ὕβριζε και τούς καταριόταν!...

4. Καί λοιπόν μιά ἡμέρα εἶδε ὄραμα ἐξαίσιον. Εἶδε τόν Χριστό στό Θρόνον. Καί γύρω Του εἶδε τίς στρατιές τῶν ἀγίων και τῶν ἀγγέλων. Καί κάτω ἀπό τά πόδια Του βαθειά, εἶδε τό στόμιο τῆς κολάσεως. Καί ἔμεινε ἐκστατικός στήν θεά τῆς δόξας τοῦ Χριστοῦ. Ἀλλά θέλησε νά ἰδεῖ και τί γίνεται στό στόμιο τῆς κολάσεως. Καί εἶδε ἐκεῖ τόν ἀποστάτη μαθητή του και τόν ἐκμαυλιστή του, ζωσμένους ἀπό δαίμονες - φίδια, νά προσπαθοῦν νά τούς ξεφύγουν!.. Καί φούντωσε μέσα του ἡ κακία και ἡ ἀγανάκτηση. Καί ξέχασε τόν Χριστό. Μάτια του και καρδιά του κόλλησαν στους δύο ταλαίπωρους. Τούς ἔβλεπε νά βουλιάζουν, νά τούς τραβοῦν τά φίδια κάτω, και ΕΧΑΙΡΕ· και ΕΠΕΧΑΙΡΕ· και ΚΑΤΑΡΙΟΤΑΝ. Καί ἄναψε τόσο ὁ ἐναντίον τους ζῆλος του, πού ἄπλωσε τό χέρι του νά τούς δώσει και ὁ ἴδιος μιά σπρωξιά νά πᾶνε πιό κάτω!...

Καί τότε, «τῆς χειρός αὐτοῦ ἔτι προτεταμένης», κατέβη ὁ Ἰησοῦς και στάθηκε ἀνάμεσά τους. Καί ἄπλωσε τό χέρι Του ὁ Χριστός, νά πιάσει τά δύο ἐκεῖνα ταλαίπωρα πλάσματά Του. Καί λέγει στόν Κάρπο:

«Παῖε κατ' ΕΜΟΥ, λοιπόν»! Κοπάνα τήν μου, Κάρπε. «Έτοιμος γάρ εἰμί», νά ὑπομείνω, γιά μιά ἀκόμη φορά, κάθε πάθος «ὑπέρ ἀνθρώπων ἀνασωζομένων» (= γιά ἐκείνους πού θέλουν νά σωθοῦν· γιά ἐκείνους πού κάνουν, ἔστω καί μιά ἐλάχιστη κίνηση, ἔστω καί ἕνα τιποτένιο βηματάκι πρὸς τό μέρος Μου, γιά νά σωθοῦν).

«Πλήν ὄρα, εἰ καλῶς ἔχει σοί». Πρόσεξε! Ὅπως πᾶς θά παύσεις νά ἔχεις θέση κοντά στό Θεό καί στούς ἀγίους ἀγγέλους· καί θά σέ περιμένει νά σέ καταπιεῖ τό στόμα τοῦ ἄδη.

(Διονυσίου Ἀρεοπαγίτη, Ἐπιστολή Η΄ Ρ.Γ. τ. 3, σελ. 1096C - 1100D).

5. Συμπέρασμα:

Ἡ Ἐκκλησία εἶναι, πρέπει νά εἶναι, μία κοινωνία ἀγάπης.

Ἡ Ἐνορία, σάν κύτταρο τῆς Ἐκκλησίας - βασιλείας τοῦ Θεοῦ, πρέπει νά εἶναι αἰσθητά ἕνα κύτταρο - ἐργαστήρι ἀγάπης.

Ὁ ἱερέας, πατέρας καί ὁδηγός τῆς ἐνορίας, πρέπει νά εἶναι ἀρχιμάγειρος καί ἀρχιοινοχός ἀγάπης· ἀρχιεργάτης ἀγάπης· ἐμπνευστής ἀγάπης. Ὅστε, ὅποιος ἔρχεται σέ ἐπαφή μέ τήν ἐνορία, κύτταρο τῆς Ἐκκλησίας, κύτταρο ἀγάπης, νά αἰσθάνεται τήν ἀνάγκη «πεσῶν ἐπί πρόσωπον», νά «προσκυνήση τόν Θεόν» καί νά διακηρύξη ὅτι· «Ὅντως ὁ Θεός ἐν ἡμῖν ἐστίν» (Α΄ Κορ. 14, 24-25).

Σήμερα ὁ κόσμος ξέρει καί ζυγιάζει. Καί ζυγιάζοντας βγάζει καί συμπέρασμα; ΜΑΝΗ. ΘΕΚΕΛ. ΦΑΡΕΣ (Δανιήλ 5,26).

Ἰερωσύνη σημαίνει. Λατρεία τοῦ Θεοῦ ἐν καρδίᾳ καθαρᾷ καί ἀγαθῇ.

Ἄς κλείσωμε μέ τά λόγια:

«Πρὸς ἑαυτὸν ἐπανάγου, ἄνθρωπε (= ἱερέα)».

Ἀναμιμνήσκω σε ἀναζωπυρεῖν τό χάρισμα τοῦ Θεοῦ, ὃ ἐστίν ἐν σοί.

ΑΜΗΝ.